

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/410/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312209875
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5312209875.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Ladislava Mejstríka a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci navrhovateľky POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Gr?sslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporkyni Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Čadca, č.k. 5C/189/2012-61 zo dňa 12. septembra 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e.

Odporkyni sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol navrhovateľkin návrh a odporkyni náhradu trov konania nepriznal. Rovnako zamietol i návrh na prerušenie konania.

Mal za to, že nedošlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia, ani k nesprávnemu úradnému postupu. Navrhovateľka nepreukázala splnenie ani jednej podmienky, ktorú zákon vyžaduje, aby súd mohol konštatovať zodpovednosť odporkyne za vzniknutú škodu. O trovách rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p., no keďže si odporkyňa ako úspešná účastníčka právo na náhradu trov uplatnila, no nevyšetila a zo spisu jej nevyplývajú súd jej náhradu trov nepriznal.

Proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie v zákonnej lehote navrhovateľka. Namietala, že riadne a včas požiadala o zrušenie pojednávania, uviedla dôležité dôvody a predložila súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Súd nemohol vec prejednať v neprítomnosti navrhovateľky. V ďalšom poukázala na to, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca. V tejto súvislosti upozornila i na právny názor vyslovený Krajským súdom v Trnave, v rozhodnutí sp. zn. 11NcC/46/2012 zo dňa 17. 10. 2012, kde v právne a skutkovo zhodnej veci vylúčil všetkých sudcov Okresného súdu Dunajská Streda a prikázal vec na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Galanta. Navrhovateľka namietala aj skutočnosť, že zamietnutiu návrhu na prerušenie konania došlo spolu s meritórnym rozhodnutím, čo charakterizuje ako predčasné. Súd podľa jej názoru rozhodol bez toho, aby umožnil navrhovateľke ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadrením sa k skutkovým a právnym otázkam veci. Navrhovateľka ako strana v konaní nebola oboznámená s obsahom dôkazov a prednesov, nemala možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť, pričom sama nemala možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. K skutočnosti, že sa vo veci nemalo uskutočniť ústne pojednávanie uviedla, že sa tým porušilo jej právo na kontradiktórny súdny proces. Súd mal podľa jej názoru úplne ignorovať všetky tvrdenia o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu na udržiavanie a správu informačného systému a z titulu výdajov

na administratívne spracovanie textov, publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií, na poštovné a telekomunikačné výdaje. K nemajetkovej ujme uviedla, že súd zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase a pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiadne objektívne udržateľné ospravedlňujúce dôvody. Podotkla, že rozhodnutie založené na skutkovej a právnej chybe súdu nie je v právnom štáte udržateľné. Záverom navrhla, aby odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil vec tomuto súdu na opätovné prejednanie.

K podanému odvolaniu sa odporkyňa nevyjadřila.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 156 ods. 3 O.s.p. tento rozsudok podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Prvostupňový súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil. V sporovom konaní, o ktoré ide aj v prejednávanej veci, platí dispozičná a prejednávací zásada. Prejednávací zásada spočíva v tom, že tvrdenie skutočností a navrhovanie dôkazov, ktoré ju preukazujú, je zásadne vecou účastníkov konania. Úprava vychádza z toho, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch a ukladá im označiť dôkazy k preukázaniu tvrdenia. Účastník má teda povinnosť tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O.s.p.) a povinnosť dôkazu. K splneniu tejto povinnosti je zaviazaný každý účastník konania. Pokiaľ navrhovateľka poukazuje na ust. § 101 ods. 2 O.s.p. a na to, že súd nepostupoval správne, keď vykonal pojednávanie bez prítomnosti navrhovateľky, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď nepristúpil na rôzne konštrukcie navrhovateľky, ktoré iba sťažujú priebeh konania a postup súdu v ňom. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. predpokladá pre prejednanie v neprítomnosti takého účastníka skutočnosť, že sa účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie. Navrhovateľka v danom prípade nepožiadala o odročenie z dôležitého dôvodu. Z návrhu na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu porušenia nestrannosti súdu a sudcu je možné pri jeho obsahovom posúdení dôjsť k záveru, že týmto úkonom by navrhovateľka mohla požiadať o odročenie pojednávania, no zároveň vzhľadom na uvedený dôvod - nestrannosť sudcu, súdu - nie je možné v danej situácii vyhodnotiť takýto dôvod ako dôležitý, nakoľko ak navrhovateľka spochybňovala v konaní zákonnú sudkyňu s poukazom na ust. § 15 ods. 1 O.s.p., podľa názoru odvolacieho súdu v aktuálnom konaní nie sú zistené žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali nestrannosť zákonnej sudkyne. Ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku (§ 14 a nasl. O.s.p.) predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo. Samotný subjektívny názor účastníka konania, že v osobe určitého sudcu sú dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania veci, nezakladá ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania. Dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá ani skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej žalovaným je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (viď napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2010 sp. zn. 3 Nc 14/2010). Pokiaľ navrhovateľka spochybňovala v konaní zákonného sudcu s poukazom na ust. § 15 ods. 1 O.s.p., odvolací súd zdôrazňuje, že o vylúčení zákonného sudcu už rozhodoval uznesením č. k. 8NcC/289/2013-17 zo dňa 8. marca 2013, ktorým nebola vylúčená z prejednávania veci zákonná sudkyňa Mgr. Andrea Kubjatková. Odvolací súd v aktuálnom konaní nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali nestrannosť zákonnej sudkyne. Dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá ani skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej žalovaným je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (viď napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2010 sp. zn. 3 Nc 14/2010). Pre účely preskúmvanej veci odvolací súd konštatuje, že dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne (podľa tvrdenia navrhovateľky) svojím nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť odporkyne za majetkovú a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.

Odvolačný súd zdôrazňuje, že nebolo porušené právo na kontradiktórne konanie. Podľa ust. § 115 ods. 1, 2 O.s.p., ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávajúce, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná. Predvolanie sa musí účastníkom doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednávaná verejne a v jeho prítomnosti, zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je potrebné chápať tak, že súd je povinný umožniť účastníkovi uplatnenie práva konať a rozhodnúť v jeho prítomnosti. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Účastníci konania majú procesnú dôkaznú povinnosť, teda povinnosť uviesť dôkazy na preukázanie tvrdených skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Dôkaznú povinnosť môže účastník plniť od začiatku konania, v návrhu na začatie konania, vo vyjadrení k nemu, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania pri odročovaní pojednávania. Jej cieľom je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch svedkov. Podľa ust. § 129 ods. 1 O.s.p. možno vykonať dokazovanie listinami tak, že predseda senátu (samosudca) na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oboznámi ich obsah. Podľa ust. § 122 ods. 1 O.s.p. súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

V danej veci bolo nariadené pojednávanie na presný termín v sídle súdu prvého stupňa, pričom navrhovateľka bola riadne na toto pojednávanie predvolaná, no bez ospravedlnenia sa nedostavila, i keď podala návrh na zrušenie pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu. Krajský súd poukazuje na skutočnosť, že v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv, teda právo vykonávať procesné úkony, vo formách stanovených zákonom nazerať do spisu, robiť si výpisy, vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali § 123 O.s.p., byť predvolaní na súdne pojednávanie. Na pojednávaní sa súd oboznámil s obsahom spisu a obsahom exekučného spisu súdu. Pokiaľ teda okresný súd na pojednávaní vykonal dôkazy navrhované navrhovateľkou a poskytol možnosť obom účastníkom zúčastniť sa pojednávania, čím mali možnosť vyjadriť sa k dôkazom, resp. navrhnúť ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, tak týmto postupom okresného súdu nedošlo k porušeniu princípov kontradiktórnosti a princípu rovnosti zbraní ako základných definičných prvkov práva na spravodlivé súdne konanie. Vo vzťahu k princípu rovnosti zbraní, ktorý bol prvostupňovým súdom dodržaný, bola poskytnutá obom účastníkom konania primeraná možnosť predložiť svoje návrhy. Pokiaľ okresný súd v rámci vykonávaného dokazovania vytvoril procesný priestor obom sporovým stranám na navrhovanie dôkazov, oboznámenie sa a vyjadrenie sa k nim, tak neodňal navrhovateľke ako účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, teda rešpektoval judikatúru ústavného súdu a ESLP. Postupom okresného súdu nedošlo k porušeniu práva vyjadriť sa ku každému z vykonaných dôkazov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, k porušeniu zásad priamosti a ústnosti vykonávania dôkazov a kontradiktórnosti sporového konania, teda zásad obsiahnutých v príslušných ustanoveniach O.s.p., v práve na spravodlivý proces, ako ho vykladá ústavný súd a ESLP.

Pokiaľ navrhovateľka v odvolaní tvrdila, že súd prvého stupňa konštatoval, že ňou namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, odvolací súd zdôrazňuje, že nedošlo k vydaniu poverenia v zákonnej 15-dňovej lehote, nakoľko k vydaniu poverenia nedošlo vôbec. V zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (účinnom ku dňu podania návrhu na začatie exekúcie) nebola pre stanovená lehota pre vydanie poverenia (prípadne uznesenia o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia), pokiaľ bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok.

S poukazom na ust. § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Neušlo pozornosti odvolacieho súdu, že prvostupňový súd postupoval v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 1.1.2013 a aplikoval novú právnu úpravu. Treba zdôrazniť, že súd prvého stupňa správne uviedol, že prípadné prietahy v konaní môže konštatovať jedine Ústavný súd, prípadne Európsky súd pre ľudské práva, všeobecný súd nie je oprávnený túto otázku riešiť. Uvedené platilo tak pred novelou zákona č. 514/2003 Z. z., vykonanou zákonom č. 412/2012 Z. z., ako i po nej. Zákonodarca novelizovaným znením § 9 ods. 2 iba zabezpečil jednotnosť jeho výkladu.

K argumentácii navrhovateľky vzťahujúcej sa k majetkovej škode a nemajetkovej ujme odvolací súd poznamenáva, že vzhľadom na skutočnosť, že nebol preukázaný základný zodpovednostný predpoklad v danom prípade - nesprávny úradný postup, nezákonné rozhodnutie, nebolo nutné venovať sa týmto otázkam. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie odvolania a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré súd preskúmava v odvolacom konaní (uznesenie Ústavného súdu SR II.ÚS 78/05).

Pokiaľ odvolateľka napádala výrok, ktorým prvostupňový súd zamietol návrh na prerušenie konania odvolací súd zdôrazňuje, že podľa ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet. Z citovaného ustanovenia jednoznačne vyplýva (arg. slovo „môže“), že prerušenie konania z tam uvedených dôvodov je fakultatívne, teda súd nie je povinný prerušiť konanie ani v prípade, že by inak boli splnené podmienky podľa tohto ustanovenia.

Účastník môže navrhnúť takéto prerušenie konania, avšak súd nie je povinný takému návrhu vyhovieť, aj keď o takomto návrhu musí rozhodnúť. Tento procesný úkon súdu závisí len od úvahy súdu, a preto nie je viazaný návrhom účastníka konania. Súd môže rozhodnúť o prerušení konania podľa uvedeného ustanovenia len výnimočne, keď sa v inom konaní rieši právne významná otázka, ktorú si súd nemôže sám vyriešiť prejudiciálne.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. V odvolacom konaní bola úspešná odporkyňa, ktorá si však náhradu trov odvolacieho konania postupom podľa § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnila, resp. jej ani žiadne trovy nevznikli, preto rozhodol krajský súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.